

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۰۹/۰۵

نجیب الله پتمن

ملي شتمني (عامه ملکیت) څه شی دی؟

“ تعصب د مورکانو په څیر دي، او د سړیو ذهنونه د تلکو په څیر دي، تعصب په اسانۍ سره ذهن ته دننه کیږي، مگر دا شکمنه ده چې دوی کله هم بیرته وتلی شي .”
فرانسیس جیفری

افغانانو راځئ نور له تعصبه ډډه وکړو !
زموږ بې وزله ولس پنځه څلویشت کلونو را پدېخوا د ډلو او د هغو مشرانو له رانده تعصبه کرېږي

عامه ملکیت (بیت المال) هغه ملکیت او غیر منقول شتمني دی چې د یو هیواد د ټولو وگړو گډ ملکیت دی، په عمومي توگه د ملي شتمني د ساتلو مسولیت او د پلورلو واک د هغه حکومت مسولیت دی چې د خلکو له لخوا ټاکل شوی وي . ددی معنی دا دی چې حکومت د خلکو له استازو څخه جوړ شوی وي ، خلک د ملي شتمني څیښتنان دي چې حکومت ته دا ملي پانگه د پاملرنې او ساتنې لپاره د امانت په توگه سپارل کیږي .
په هر حال- دا په ساده ډول د پوهیدو وړ ده چې ملي ملکیت حکومت کولی شي د خلکو په مسقیمه او یا د استازو په مشوره او یا گډو پرېکړو په پایله کې وپلوري. پدغو پیسو کیدی شي د لومړیتوبونو په پام کې نیولو سره لویي لارې، د انرژي اړتیاوې ، بنوونځي، روغتونونه ، د اوبو بندونه، ملي پارکونه، کرنیز فارمونه، په کوچنۍ ، منځنۍ او لویه کچه صنعتي فابریکې جوړې کړي .

د خلکو استازی حکومت مسول دی چې خلکو ته د هر پول روڼ حساب او ځواب ورکړي .
د طالبانو ډله او د دوی امارت د یوې پوځي -

سیاسي او مذهبي جوړښت ټولگه ده ، د اسلامي او بشري منل شویو قوانینو پر بنسټ دوی دا واک نه لري چې د افغانستان د څلویشت ملیونو وگړو ملي شتمني لکه د ځمکې لاندې زیرمي (معدنونه) او د ځمکې په سر روانې او به وپلوري.

دوی ارگ ته د خلکو په رایه ندی ننوتلی دوی د ټوپک په زور په یوه شپه کې ارگ قبضه کړی دی .

له پنځه څلویشت کلنو جگړو وروسته افغانستان اساسي قانون ، د خلکو لخوا ټاکل شوی کلیوالي ، ولسوالۍ ، ولای تي او ملي شورا استازیتوب شتون نه لري.

اوسمهال د افغانستان وگړي له بې شمیره ټولنیزو- اقتصادي ستونزو سره لاس او گریوان دي.
دا ستونزې د عیني او ذهني مسطو شرایطو په پام کې نیولو سره بنيادي حل ته اړتیا لري.

پنځه څلویشت کاله جگړو ځپلی افغانستان د کور دننه سیاسي مشروعیت ، ملي ثبات او اقتصادي رغونې ته ضرو رت لري او په نړیواله کچه یو د خلکو لخوا منلی حکومت ته اړتیا لیدل کیږي .

غوره به داوی چې طالبان یو بې پلاوی د ملت رښتینو او خواخوږو افغان استازو ته چانس ورکړي چې د بیرني لویي جرگې د جوړیدو لپاره د لارې نڅینه ، میکانیزم او اجندا جوړه کړي.

د لویي جرگې په اجندا کې دوه عمده او اړین موضوعات تر بحث لاندې ونیول شي:

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

۱. اساسي قانون

۲. بي پلوه لنډ مهاله حكومت

راځئ دا ومنو چې د افغانستان موجوده پېچلې معادله دومره پراخه ، څو اړخيزه او ژوره ده چې حل يې د يو نابغه واکمن او يوې ډلې له وسه پورته دي .
ددې معادلې د حل لپاره د ملت ټولنيز عقل او ټولنيز عمل كرنلاره اړينه ده .

افغانستان نوې لړلید ته اړتیا لري

افغانان د نوې سفر لپاره گډ ملي لارښود ته اړتیا لري

پای

د پاڼو شمېره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې . په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې دلېکنیزې بنې پاروالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ